

PEFC - NORGE
Postboks 1438 Vika
0115 OSLO

Vår dato: 09.06.2022

Vår ref.: 202207608-5 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Høringssvar fra NVE - Forslag til revidert Norsk PEFC Skogstandard

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til brev av 11. april 2022 fra PEFC-Norge, hvor forslag til revidert Norsk PEFC Skogstandard sendes på høring.

Kravpunkt 3. Planlegging i skogbruket

NVE er positiv til forslaget om å gi skred og erosjon en tydeligere plass i den nye standarden. NVE har likevel noen kommentarer samt forslag til utbedringer til kravpunkt 3. I forslag til kravpunkt 3 «operativ planlegging» står det at «*[p]lanlegging av skogbruk i områder hvor skogsdrift kan påvirke gyldigheten av NVE sine faresoner*». Ut ifra hvordan denne setningen er formulert – og gjennom manglende bruk av punktum – kan det se ut til at dette skal være en overskrift. Dersom det er hensikten, bør det komme klarere frem.

Videre står det i forslag til kravpunkt 3 at «*[v]ed planlegging av drift i bratt terreng skal NVE sitt faresonekart konsulteres. Der gjennomføring av skogbrukstiltak vil påvirke en faresone for ras, skred og steinsprang negativt i områder med bebyggelse, skal aktuell ras- og skredmyndighet konsulteres. Konsultasjonen skal avklare om skredmyndigheten ønsker å inngå avtale om en spesiell forvaltning av denne skogen, som ivaretar skogens sikringsfunksjon over tid. Dersom aktuell myndighet ønsker en slik avtale, skal skogeier stille seg positiv til å få på plass en slik avtale.*»

NVE foreslår at følgende presisering tas inn i kravpunkt 3 under det siterte avsnittet ovenfor:

«Aktuell skredmyndighet i dette tilfellet vil være kommunen. Kommunen kan avgjøre om skredfaglig ekspertise bør konsulteres. Også utenfor områder der det finnes skredfarekart, kan skogen ha stor betydning for skredfaren for nedenstående bebyggelse. Dersom det står bebyggelse nedenfor planlagt hogstareal, bør det i størst mulig grad unngås graving og dype lange terrengspor i terreng over 25 grader på grunn av faren for jordskred. I områder med over 30 grader, bør hogstflatene holdes små av hensyn til fare for snøskred. Under brattskrenter som gir steinsprang, kan det være nødvendig med høystubbing. Videre kan det være nødvendig å legge stokker på tvers, for å bremse/stoppe steinsprang. Skredfaglig ekspertise kan brukes til å gi mer presise og treffsikre tiltak i hvert tilfelle.»

Kravpunkt 23. Biologisk viktige områder

Under for eksempel Kravpunkt 23 er det bare omtalt «kantsoner». Det bør i slike tilfeller spesifiseres hvilke kantsoner dette gjelder.

Kravpunkt 27. Vannbeskyttelse

NVE vil innledningsvis bemerke at i dette punktet og andre steder der kantvegetasjon langs vassdrag er omtalt, bør det vises til *NVE-veileder 2-2019 – Kantvegetasjon langs vassdrag* – [Veileder, bokmål \(nve.no\)](#).

Videre registrerer NVE at det i dagens kravpunkt 24 står at «[d]et skal bevares eller utvikles et vegetasjonsbelte mot vann, elver og bekker med årssikker vannføring. Ved vann og langs elver og bekker bredere enn to meter, er det viktig å skape stabile flersjiktete kantsoner. Langs bekker smalere enn to meter skal buskvegetasjon og mindre trær spares for å sikre et vegetasjonsbelte langs bekken.» Dette foreslår PEFC endret til «[l]angs vann, elver og bekker bredere enn en meter skal det bevares eller utvikles en flersjiktet/fleraldret kantsone. Langs bekker smalere enn en meter skal buskvegetasjon og mindre trær spares for å sikre et vegetasjonsbelte.» NVE minner om at «årssikker vannføring» er et godt innarbeidet og sentralt begrep i lov 24. november 2000 nr. 82 om grunnvann og vannressurser (vannressursloven), se særlig § 2 og § 3 første ledd bokstav c. NVE mener det er uheldig å fjerne denne koblingen til vannressursloven, og ber PEFC vurdere å beholde henvisningen til «årssikker vannføring».

Videre vil NVE understreke at selv om hogst av ustabil ensjiktet grandominert skog langs vassdrag blir gjennomført i tråd med kravpunkt 27 – Vannbeskyttelse, vil ikke automatisk kravene i vannressursloven § 11 være oppfylt. Vannressursloven § 11 første ledd slår fast at «[l]angs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr.» Formålet med kantvegetasjonen er nærmere presisert i forarbeidene til vannressursloven.¹ Her står det at vegetasjonen langs vassdrag har en rekke viktige funksjoner. Den er viktig for plante- og dyreliv og er verdifulle landskapselementer. Kantvegetasjonen motvirker utrasing på elvebredden og har en naturlig flomdempende effekt, noe som også bidrar til å redusere forurensningen i vassdraget. Vegetasjonssonen motvirker også forurensning av vassdraget fra jorder og åpen mark, fordi næringssalter og erodert materiale filtreres gjennom sonen. Kantvegetasjonen har også en landskapsestetisk verdi, og kan være en forutsetning for allmennhetens tilgang til vassdraget.² Vannressursloven § 11 omfatter med andre ord flere hensyn enn det PEFC-standarden gjør. Når man hugger den grandominerte skogen for å skape en sjiktet kantsone iht. PEFC-standarden, vil dette f.eks. kunne medføre biotopendringer og dermed være i strid med vannressursloven § 11.³

¹Se Ot.prp. nr. 39 (1998-1999) kapittel 8.7 Bevaring av kantvegetasjon.

²Se Ot.prp. nr. 39 (1998-1999) kapittel 8.7 Bevaring av kantvegetasjon.

³Se også sak TSOS-2021-114315, hvor Moss kommune ble idømt foretaksstraff på 600 000 kroner og saksomkostninger med 50 000 kroner etter hogst i et naturreservat i strid med [naturmangfoldloven § 75](#) første ledd, jf. [§ 37](#), jf. [forskrift om Vardåsen naturreservat § 3](#), jf. [straffeloven § 27](#), og for hogst i kantsonen mot Botnertjernet i strid med [vannressursloven § 63](#) første ledd bokstav d, jf. tredje ledd, jf. [§ 11](#) første ledd,

NVE foreslår derfor at følgende tekst tas inn i kravpunkt 27:

«Oppfyllelse av PEFC-standarder innebærer ikke nødvendigvis oppfyllelse av vannressursloven § 11. Det må foretas en konkret og selvstendig vurdering av kravet til kantvegetasjon i lys av vannressursloven § 11 sitt formål.»

NVE anser det som positivt at det i forslag til ny standard er satt inn en ny setning om at «[d]et skal søkes dispensasjon der det er krav om dette etter lovverket.» NVE foreslår imidlertid at følgende tekst legges til:

«Kantsoner langs vassdrag er viktige og trenger beskyttelse. Ved hogst må det settes igjen nok trær til at kantsonens økologiske funksjon ivaretas. Hvis man av ulike grunner ser behov for å fjerne kantsonen, må det innhentes dispensasjon fra Statsforvalteren før hogsten kan gjennomføres, jf. vannressursloven § 11 tredje ledd. I slike tilfeller må det legges til rette for reetablering av mer naturlig kantvegetasjon.»

I forlengelse av dette minner NVE om at det forarbeidene til vannressursloven fremgår at departementet ikke anså det som hensiktsmessig fastsette noen konkret bredde på kantsonen i vannressursloven § 11. Det presiseres i forarbeidene at «[e]n slik løsning vil være uhensiktsmessig fordi behovet for vegetasjon kan variere fra sted til sted. Av samme grunn bør det heller ikke fastsettes noen minimumsbredde på kantsonen. Departementet ser det som en klar fordel at lovteksten åpner for et vidt rom av skjønn som fører til at man kan tilpasse kantvegetasjonen til de forholdene som gjelder på stedet. Utgangspunktet er at kantvegetasjonen skal opprettholdes i den utstrekning det anses formålstjenlig for å oppnå de formålene som ligger bak lovbestemmelsen, dvs sikre kantvegetasjonens funksjon som levested for dyr og planter og som sikring mot avrenning både med hensyn til forurensning og erosjon i vassdraget.»⁴ Bredden på kantsonen må med andre ord fastsettes etter en konkret vurdering ut fra forholdene på stedet. Ved å søke om dispensasjon etter vannressursloven § 11 tredje ledd, vil Statsforvalteren få anledning til å foreta en konkret vurdering av forholdene i det enkelte vassdrag, slik vannressursloven forutsetter.

Med hilsen

Christine Kiste
Direktør

Godkjent av Elisabeth Bruusgaard
Seniorrådgiver

---

jf. [§ 27](#). Tingretten uttalte her at hogsten var i strid med vannressursloven § 11 og NVEs veileder, og førte til en biotopendring.

⁴ Se Ot.prp. nr. 39 (1998-1999) kap. 8.7 Bevaring av kantvegetasjon.

Christine Elisabeth Kiste
Direktør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

PEFC - NORGE

Kopimottakerliste:

Olje- og energidepartementet